

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput LXIV. Undecima ratio: ab infidelitate non excusatur infidelis, non
credens ductus opinione minùs probabili. Ergo à divinæ legis
transgressione non excusatur fidelis, eam non servans ductus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

minùs probabilis dicit non esse usurarium ; nullo habità ratione damni tertii, eum celebrare permittunt secundùm opinionem minùs probabilem, contra agnitam probabiliorem. Inconsequenter ergo negant Judicem ferre posse sententiam secundùm opinionem minùs probabilem, contra agnitam probabiliorem. Vel ergo agens eam sequi non potest, vel Judex potest. Cùm igitur Judex eam in judicando sequi non possit secundùm Ecclesiæ declarationem, nec agens in agendo eam sequi potest.

CAPUT LXIV.

Undecima ratio : ab infidelitate non excusatur infidelis, non credens ductus opinione minùs probabili. Ergo à divina legis transgressione non excusatur fidelis, eam non servans ductus opinione minùs probabili.

777 Antecedens est certum ex declaratione Ecclesiæ, quæ per Innocentium XI. prescripsit hanc propositionem : Ab infidelitate excusabitur infidelis, non credens ductus opinione minùs probabili. Ante quam declarationem, in materia fidei, ab Ecclesia Romana propositæ, non esse licitum usum opinionis minùs probabilis, contra agnitam probabiliorem, tempore Ledesma tenebant omnes, ut ipse testatur 2. 2. tr. 1. cap. 5. conclus. 5. & 6. A communi tamen illa omnium olim sententia noviores aliqui Casuistæ immeritò recesserunt, ut Joannes Sancius, Escobarius, Diana, Spinula, Herardus, Bellius, &c. Immeritò (inquam) quia innata prudentia, naturæque lumen dicitur eam præ cæteris Religionem amplectendam, quæ præ cæteris verisimilior esse dignoscitur. Agitur enim de summa rerum, deque aeterna salute, cùm agitur de capessenda Religione. Ubi verò de summa rerum agitur, ea via capessenda est, quæ cognoscitur esse probabilior. Imprudentia quippe summa est, summam rerum committere opinioni falsissimiori, relicta verisimiliori, eamque viam capessere, quæ probabilius cognoscitur ducere ad perditionem, quam ad salutem.

778 Unde patet rejiciendum impium dogma istud : ad salutem in sua quemque Religione, quam probabilem putet, posse pervenire. Rejiciendum & quod Thomas Sanchez apud Escobarium Theol. Mor. pag. 39. art. ... infidelem, cui proponitur nostra fides ut magis credibilis, dum sua secta adhuc credibilis appareat, non teneri ad recipiendam nostram fidem extra mortis articulum. Imò nec ad id in mortis articulo teneri censent Sancius & Diana, quia (ut Escobar ait ibidem) putant mortis articulum hand novam regulam inducere moralium, & consequenter asserunt, infidelem illum, nec in mortis articulo obligari ad credendum. Supponunt isti omnes, hæresim, licet Catholicis improbabilem, hæreticis posse esse probabilem, eoque supposito, hæreticos in sua hæresi, quamdiù ipsis videtur probabilis (licet

Catholica fides ipsis probabilior appareat) posse absque peccato permanere. In cujus opinionis favorem multipliciter arguit Caramuel Theol. fundam. pag. 1472. Ad solamen (inquit) illorum qui in Germania habitant, & multos viros, alias probos, infectos dolent hæresi. Puerum etiam baptizatum non peccare, credendo hæresi sibi propositæ, & quam à parentibus edoctus est, nisi habeat argumenta convincentia, & probabilitatem excludentia sua sectæ, docet Erardus Billius tr. 3. c. 1. de fide. Quamdiù enim probabilis est, non peccat (inquit) eam sequendo. Quo fit ut multa puella usque ad vigesimum annum vix censerentur hæreticæ. Quis enim dicet, eas non habere probabilia argumenta sua sectæ? At nemo peccat, sequens opinionem probabilem, quantumcumque ad certam, ut vocant, accedant? Idem dicit de multis senibus, in Suecia, Dania, & Germania viventibus, ubi nullus est usus Catholicæ Religionis : possunt enim (inquit) salvari, si non peccent, aut, posito quod peccaverint, si conterantur, aut actum amoris exerceant.

En consecrarium unum quod ex Probabilismo suo, vel ipsi noviores derivant Probabilistæ. An consequenter? jam videndum est. Affirmant ipsi : si enim licitus sit usus opinionis minùs probabilis in materia morum, inferunt etiam licitum esse in materia fidei, quoad articulos non necessarios necessitate mediæ. Nos econtrà cum Ecclesia asserimus, & proximè probavimus, id non esse licitum in materia fidei. Et inde concludimus, id ipsum non esse licitum in materia morum. Probamus consequentiam, quia rationes, quæ probant id non esse licitum in materia fidei, non necessaria necessitate mediæ, similiter probant id non esse licitum in materia morum. Si enim naturæ lumen, seu innata prudentia dicitur, illam de fide doctrinam præ cæteris sequendam, quæ cæteris verisimilior seu probabilior esse dignoscitur; similiter dicitur, illam de moribus doctrinam præ cæteris sequendam, quæ cæteris verisimilior seu probabilior esse dignoscitur. Si enim imprudens non esset qui in materia aliarum virtutum, non necessaria necessitate mediæ, probabilioem opinionem minùs probabili, agnitæ ut tali, non præferret, v. g. qui non eliceret actum divini amoris, quo tempore probabilius est de præcepto, dum oppositum ipsi probabile videtur; non est cur imprudens esset, qui in materia fidei, non necessaria necessitate mediæ, id ipsum faceret.

780 Censent quidem nonnulli aliter in materia fidei philosophandum, quam in materia aliarum virtutum. Sed, ut mihi videtur, absque sufficienti fundamento. Cur enim aliter?

781 Respondent 1º. quia error in materia dei, est error circa finem ultimum; atque aded sequi opinionem minùs probabilem in materia fidei, contra agnitam probabiliorem, est exponere se periculo errandi circa finem ultimum, quem attingere, sicut est in se, aded necessarium est ad salutem, ut in hoc errans,

etiam invincibiliter, salutem adipisci non possit.

Sed contra: error in materia fidei, solum necessaria necessitate præcepti, non est talis error circa finem ultimum, ut bonâ fide sic errans salutem adipisci non possit; sed solus error in materia fidei, necessaria necessitate mediæ. Idem verò est in materia aliarum virtutum. Nam actus divini amoris v. g. non semper necessarius est necessitate mediæ, sed subinde solum necessitate præcepti.

782 Respondent 2.º. eo ipso quòd in secta Lutherana, vel Calviniana, visa sibi probabili, persistere quis mavult, quàm Religionem amplecti Romanam, visam sibi probabiliorem, voluntariè exponit se periculo carendi multis mediis ad salutem necessariis, v. g. Sacramentis Ecclesiæ Romanæ. Sed licet hinc conficiatur talem persistere non posse in secta Lutherana, vel Calviniana, sic ut omittat necessaria necessitate mediæ, quorum usus est in Religione Romana. Nihil tamen conficitur contra errorem habitantium in locis Catholicis, qui se dicunt Catholicos cum discretionè, creduntque articulos necessitate mediæ credendos, Sacramentaque necessitate mediæ necessaria suscipiunt à legitimis Ministris, nec quidquam omittunt ex taliter necessariis; ducti tamen opinione visa sibi probabili, credere nolunt nonnulla, quorum fides solum necessaria est necessitate præcepti, licet opinio de obligatione ea credendi videatur ipsis probabilior. Quorum in similibus error solum erit materialis, non formalis, si vera sit doctrina Probabilissimi. Proinde non obstabit validæ & fructuosæ receptioni Sacramentorum. Non obstabit ergo salutem ipsorum. Sacramenta quippe validè & fructuosè recipiuntur à non ponentibus obicem, tametsi materialiter errantibus in fide, dummodò ponant & credant necessaria necessitate mediæ.

783 Respondent 3.º. quòd omnis, qui fidem Romanam in uno abnegat articulo, factus sit omnium reus, eoque ipso fidei habitum amittat, nec quidquam fide supernaturali credere valeat, ne quidem Deum esse. Quod tamen fide supernaturali credere, necessarium est necessitate mediæ.

Sed licet id totum verum sit de omni, qui fidem Romanam culpabiliter in uno abnegat articulo; secus de eo qui aliquem articulum, necessitate mediæ non necessarium, abnegaret inculpate: hæretici namque materiales, habitantes in locis ubi de Romana Religione nihil audierunt, adeoque ex invincibili errore se non jungentes Ecclesiæ Romanæ, sibi nondum sufficienter propositæ, fidei habitum in baptismo acquisitum non ideo amittunt, salvati que possunt, si nihil omittant necessarium necessitate mediæ, fidemque Romanam habeant in voto (v. g. contento in supernaturali amore Dei perfectò, sincerâque voluntate credendi quacumque Deus vult ut credant) quia si non re, saltem voto sunt in Ecclesiâ, & de

Ecclesiâ Romana. Secundum principia vera Probabilissimi, aliquem fidei Romanæ articulum illi abnegant inculpate, qui eum abnegant, ducti opinione minus probabili, etiam contra agnitam probabiliorem in contrarium. Si enim inculpatus sit, qui opinionem minus probabilem, contra agnitam probabiliorem, sequitur in materia aliorum præceptorum; consequenter inculpatus est, qui eandem sequitur in materia præcepti fidei, non necessaria necessitate mediæ.

Si cui videatur, nullum fidei articulum, fide divinâ supernaturali credi posse, nisi mediante propositione Ecclesiæ; adeoque nisi credantur omnia quæ credenda proponit Ecclesiâ. Respondeo, cum P. Scildere de princip. consc. tr. 2. n. 25. id non satis ostendi. Tametsi enim nihil fide divinâ supernaturali credi queat, nisi ob revelationem, seu locutionem Dei; non ostenditur tamen quòd illa revelatio, seu locutio, necessariò pro omni casu fieri debeat mediante propositione Ecclesiæ (licet ordinariè sic fiat) cum innumera revelationes, & miracula, ad fidei manifestationem facta sint, & quotidie fiant, quæ assensum meritò obtinere debeant, ab iis quibus innotuerunt, licet Ecclesiæ propositio ipsis non innotuerit, immò Ecclesiâ inculpate ignorent.

CAPUT LXV.

Duodecima ratio: quia doctrina qua licitum facit usum opinionis minus probabilis de licito, contra agnitam probabiliorum de illicito, in Christianam Ethicam, disciplinamque horrendas inducit laxitates.

Primo namque licita facit omnia, quæ in 785 conflictu opinionum certò non demonstrantur illicita, ut constat ex dictis c. 8. At hinc horrendæ laxitates & intoleranda sequuntur absurda, ut ibidem ostensum est n. 94.

Secundò, disciplinam christianam nimis relaxat, evangelicamque vivendi normam adulterat. Ut enim ostensum est ibidem, quamdam invehit conscientiæ libertinitatem, quatenus permittit agere quod lubet ex duobus oppositis, seu æqualiter, seu inæqualiter probabilibus, nec certò dumtaxat, sed & probabiliter probabilibus. Unde cum in licentioso hoc sæculo vel adinventæ, vel suscitæ sint innumera opinioniones, per quas in rebus ad conscientiam pertinentibus, modus opinandi irrepit alienus ab evangelica simplicitate, per quas etiam non mores Evangelio, sed Evangelium accommodatur moribus hominum, ab iis nihilominus traditæ, vel probabiles existimata, qui à Probabilistis viri docti censentur (ut constat ex recensitis Prolegom. 1. c. 2.) ideoque plures Confessarii & Directores magis eorum auctoritati, quàm Majorum vestigiis insistentes, secundum eas interrogati respondeant: inde fit, quòd homines eas in praxi facillè sequantur: quia scilicet, ob nimiam fascinationem pro-